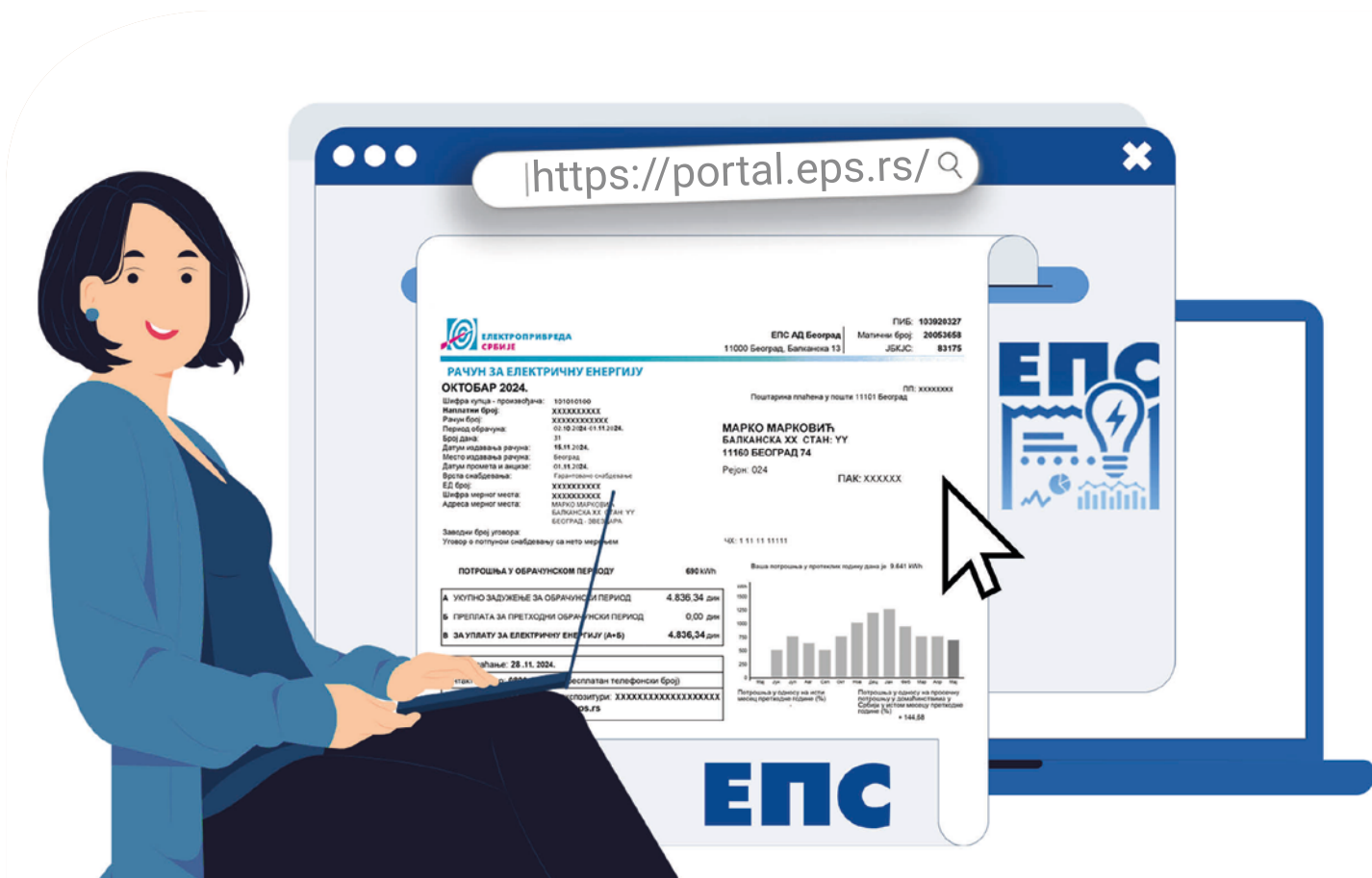

■ Тамнава-Западно поље

Одлични
производни
резултати

изабери
е-рачун

и

плати до
20. у месецу

оствари
попуст од

7%

на рачун за струју

ЕПС - УВИД У РАЧУН

**Плаћајте рачуне путем портала
или мобилном апликацијом**

Download on the
App Store

GET IT ON
Google Play

Садржај

04

из епс групе

Низ успеха
у рударском сектору ЕПС-а у 2025.
Оборен рекорд, испуњени планови

06

актуелно

„Тамнава-Западно поље“
**Одлични производни
результати**

10

На монтажном плацу копа „Радљево“
**Подигнут стуб
на одлагачу**

11

Површински коп Поље „Г“
**Стабилни резултати
у завршној фази експлоатације**

12

репортажа

Била једном
једна радионица
Бајка о рударским чизмама

14

актуелно

„Прерада“ током 2025. године
**Инвестициони пројекти
јачају постројење**

17

Зоран Михаиловић, „Колубарин“ пензионер
и некадашњи рударски пословођа
Легенда „Западног поља“

19

локални мозаик

Дан ОШ „Милорад Лабудовић Лабуд“
у Барошевцу
Корени крила дају

05

ЕПС - успешни резултати и нови пројекти у 2026.

Усвојен Трогодишњи план пословања

08

Снег није изненадио раднике
„Помоћне механизације“

Битка за сваки километар

20

Пет деценија „глодара 5“
**За њега нема
немогуће мисије**

импресум

ЕНЕРГИЈА
КОЛУБАРА

ИЗДАВАЧ: ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ АД, Балканска 13, Београд
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО

ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР: Душан Живковић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Тања Крстонијевић,

ШЕФ ОДЕЉЕЊА ЗА ИНФОРМИСАЊЕ РБ КОЛУБАРА И ТЕНТ: Наталија Живковић, ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Ана Павловић,

ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК: Милош Павловић, УРЕДНИК ФОТОГРАФИЈЕ: Милан Цвијетић,

АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Карађорђева 37, 11550 Лазаревац, ТЕЛЕФОНИ: 011 735 5086, 735 5089, Е-МАИЛ: redakcija@rbkolubara.rs, WEB СЕИТ: www.rbkolubara.rs,

НАСЛОВНА СТРАНА: Бојан Милосављевић, ЛОГОТИП: Милош Павловић, ШТАМПА: Три „О“ д.о.о. Аранђеловац, ТИРАЖ: 3.500

Први број листа РБ „Колубара“, под називом „КОЛУБАРА“, изашао је из штампе 24. септембра 1960. године; Од 15. новембра 2017. носи назив „ЕПС ЕНЕРГИЈА КОЛУБАРА“

Оборен рекорд, испуњени планови

Рудари „Електропривреде Србије“ успешно су завршили 2025. годину. Остварене су не само планске већ и прекопланске годишње производње, а забележен је и рекорд. На површинским коповима Рударског басена „Колубара“ и у огранку „ТЕ-КО Костолац“ рудари раде вредно и посвећено, у свим временским условима, дају свој максимум за сваку ископану тону угља и кубик откритке. Резултати њиховог рада не изостају.

Костолачки рудари у 2025. години остварили су рекордну производњу угља и јаловине. Година за нама биће записана у историји „Електропривреде Србије“ као једна од најбољих година рада копа „Дрмно“.

– Производња угља премашила је десет милиона тона, што је до сада била недостижна бројка. Имамо и рекорд у откопавању јаловине, јер је одложено више од 48 милиона кубика, што је за милион кубика више од претходног најбољег резултата. За ове успехе заслужни су запослени у рударском сектору у „ТЕ-КО Костолац“ – рекао је Момчило Милић, директор за производњу угља у „ТЕ-КО Костолац“, 5. јануара.

Рекорд у годишњој производњи угља на површинском копу „Дрмно“ оборен је у ноћи између 24. и 25. децембра у трећој смени.

Дан пре рекорда у Костолцу, рудари колубарског копа

„Тамнава-Западно поље“ испунили су годишњи план производње. Они су испунили годишњи план производње угља ископавши 11,5 милиона тона, што је и половина годишње планиране и остварене производње угља у РБ „Колубара“. До краја 2025. године укупно је произведено 11,8 милиона тона лигнита, чиме је остварена и прекопланска годишња производња угља, са 2,4 одсто угља више од биланса.

Успех запослених најпродуктивнијег копа ЕПС-а је значајнији јер је остварен у отежаним условима, пошто је један од роторних багера због санације био ван погона шест месеци. У том периоду, захваљујући доброј организацији рада, а пре свега великом залагању и преданости запослених, технолошки процес производње угља је настављен и није утицао на остварење биланса.

У РБ „Колубара“ испуњен је годишњи план монтаже рударске опреме за коп „Радљево“ и у првом кварталу 2026. године очекује се транспорт првих машина на будуће радне позиције.

Душан Живковић, генерални директор ЕПС-а, током обилазке радова крајем децембра, указао је на велики напредак у монтажи новог багера који импозантно изгледа и који ће бити значајан за будућу производњу у колубарском басену.

– Важно је испоштовати рокове и створити услове да и нови багер половином 2026. године буде на копу „Радљево“. И на другом багеру који раде радници „Метала“ види се велики напредак – рекао је Живковић.

Он је додао да ће велики инвестициони пројекат, формирање два јаловинска система за откопавање откритке за коп „Радљево“, бити од виталног значаја за РБ „Колубара“ и цео енергетски сектор. Укупна улагања у те јаловинске системе на копу „Радљево“ износе 180 милиона евра, а пуштањем у рад за годину дана омогућиће се додатна годишња производња откритке од 16 до 19 милиона кубних метара. Тиме се стварају сви неопходни услови за почетак експлоатације угља са новог копа.

■ ЕПС девета највећа компанија у региону

Листа SEE top 100

Електропривреда Србије заузела је девето место на листи 100 највећих компанија у Југоисточној Европи у 2024. години, коју објављује угледна међународна пословна платформа SeeNews. ЕПС АД је истовремено и најбоље рангирана компанија у Србији, са укупним приходом од 3,92 милијарде евра и нето профитом од 209,4 милиона евра у прошлој години.

Овај пласман потврђује позицију ЕПС-а као једног од кључних енергетских стубова у региону и резултат је континуираног рада на унапређењу пословања, повећању поузданости и ефикасности производних

капацитета, као и одговорном управљању у изазовном енергетском и тржишном окружењу.

ЕПС ће наставити да улаже у модернизацију постојећих капацитета и развој нових пројеката, са фокусом на повећање удела обновљивих извора енергије, уз очување енергетске сигурности.

Листа SEE top 100 рангира водеће компаније у Југоисточној Европи на основу укупних прихода за фискалну 2024. годину и представља једну од најрелевантнијих упоредних пословних анализа у региону, а овогодишње издање је 18. по реду.

Р. Е.

Р. Е.

Усвојен Трогодишњи план пословања

И у 2026. години Акционарско друштво „Електропривреда Србије“ наставиће са стабилним и успешним пословањем – показује Трогодишњи план пословања за период 2026–2028. који је Скупштина ЕПС АД усвојила 31. децембра.

– Три године заредом ЕПС остварује добре резултате, и производне и финансијске, а према усвојеном трогодишњем плану пословања такав тренд биће настављен и у 2026. години. План пословања за 2025. је био оптималан, јер није било потребе за ребалансом, а за сваку похвалу је и то што у овој години ЕПС није узимао кредите за ликвидност – рекла је Дубравка Ћедовић Хандановић, министарка рударства и енергетике и представник оснивача у Скупштини ЕПС АД. – Кључно је то што упркос изазовима на енергетском тржишту, ЕПС има добре резултате у производњи угља и електричне енергије и из године у годину јасан је тренд раста. У односу на 2024, производња угља је већа за два милиона тона. Историјске резултате има костолачки коп „Дрмно“ јер је произведено више од десет милиона тона угља, што је рекорд и највише од када постоји овај коп. У рударском сектору започели смо озбиљне инвестиције у изградњу нових

рударских система који ће омогућити нове количине угља у будућности.

Министарка је истакла да је обезбеђена стабилна производња електричне енергије. После изградње блока Б3 и нових 350 мегавата, у 2025. години завршена је изградња првог ветропарка и соларне електране „Петка“ у Костолцу, чиме је ЕПС јачи за 76 мегавата и то зелених. За само две године производни портфолио ЕПС-а снажнији је за 426 MW.

Министарка Ћедовић Хандановић је нагласила да је значајно то што је приведена крају и изградња постројења за одсумпоравање у ТЕНТ Б, које ће омогућити смањење емисија сумпор-диоксида за од 20 до 40 пута. Термосектору је

на тај начин обезбеђен даљи рад у складу са строгим нормама заштите животне средине и Србије и ЕУ. Улагања у пројекте, који ће омогућити смањење емисија и боље еколошке услове, биће настављена и у наредном периоду.

– Инвестиције у овој години су, такође, биле на високом нивоу од чак 97 одсто, имајући у виду да се због обима и сложености припремних активности почетак реализације пројекта градње соларних електрана снаге 1 GW очекује у 2026. години. Фокус инвестиција од око милијарду евра у 2026. је на одржавању и унапређењу поузданости електроенергетског система и највише на повећању удела ОИЕ у енергетском миксу ЕПС-а. Највећи део улагања односи

се на нове ОИЕ капацитете, као што су изградња соларних самобалансираних електрана снаге 1 GW, РХЕ „Бистрица“, али и развој већег броја СЕ на земљишту у власништву ЕПС-а – навела је министарка.

Она је додала да план за наредну годину подразумева и повећање зарада запослених, а највећа енергетска компанија наставиће и процес трансформације.

– Први пут у ЕПС-у уведени су кључни показатељи успешности за директоре и запослене на руководећим позицијама, а у наредном периоду циљ је да се ти показатељи поставе и за друга нивое руковођења – рекла је Дубравка Ћедовић Хандановић.

P. E.

■ ЕПС у 2025. години јачи за 76 зелених мегавата

Успешан пробни рад ВЕ „Костолац“

Крајем 2025. године почео је пробни рад прве ветроелектране „Електропривреде Србије“, снаге 66 мегавата, у Костолцу. Свих 20 ветрогенератора успешно је прикључено на мрежу и у току су финална подешавања предвиђена пробним радом.

Изградњом соларне електране „Петка“ и ветропарка у Костолцу, снага ЕПС-а у овој години јача је за 76 мегавата. Први пут у производном портфолију ЕПС користи и ветар као извор енергије.

– Успели смо да искористимо стара одлагалишта термоелектране и копова „Костолац“ и на том месту изградили два нова, зелена капацитета – рекао је Предраг Ћорђевић, руководилац пројекта изградње ВЕ „Костолац“.

ВЕ „Костолац“ је изграђен на локацијама Дрмно, Петка, Ћириковац и Кленовник. Планирана годишња производња је 187 милиона киловат-часова, што је довољно за снабдевање зеленом електричном енергијом око 30.000 домаћинстава.

Пројекат се финансира из кредита немачке развојне банке KfW у вредности од 110 милиона евра, бесповратна средства Европске уније, односно Инвестиционог оквира за Западни Балкан (WBIF) износе 30 милиона евра, док је део средстава обезбедио ЕПС.

ЕПС је стратешки посвећен улагањима у обновљиве изворе, заштиту животне средине и нове технологије и ово је само почетак даљег интензивног развоја нових зелених капацитета.

P. E.

Одлични производни резултати

Током 2025. године произведено је око 11,8 милиона тона лигнита и 27,1 милион кубика јаловине. Предстоје нови изазови за остварење планираних биланса у све комплекснијим експлоатационим условима

■ Бојан Милосављевић

Рудари површинског копа „Тамнава-Западно поље“ већ 24. децембра испунили су годишњи план производње угља ископавши 11,5 милиона тона, што је и половина годишње планиране и остварене производње угља у РБ „Колубара“. А до краја 2025. године укупно је произведено 11,8 милиона тона лигнита, чиме је остварена и прекопланска годишња производња угља, са 2,4 одсто више од биланса.

– Рад на угљу је био за сваку похвалу, тако да можемо да се поносимо оствареним резултатима који су и већи од планираних. Треба напоменути да је лежиште све комплексније. То значи да је заступљено много међуслојне јаловине, много глиновитих прослојака, што ће бити још већи изазов у даљим етапама рада површинског копа

„Тамнава-Западно поље“. Сликвито речено, то значи да багери треба да откопају много више јаловинских маса да би дошли до количине угља која је потребна за остварење планиране производње од 11,3 милиона тона лигнита. Из године у годину, односно из месеца у месец, имаћемо све већу количину јаловине на угљеним системима. И сам податак да смо током прошле године откопали шест милиона кубика међуслојне јаловине за 11,8 милиона тона лигнита довољно говори – навео је руководилац погона „Тамнава-Западно поље“ Бојан Милосављевић.

Он је подсетио да је током претходне године рад „глодара 5“ и „ведричара“ био стабилан, док је на преосталим багерима на угљеним етажама, „глодару 1“ и „глодару 4“, било доста непланираних застоја. У марту

претходне године, уместо инвестиционе оправке у трајању од 20 дана „глодар 4“ је стајао 54 дана, и „глодар 1“ је скоро шест и по месеци био искључен из производње због санације пуцања ламеле на стрели радног точка, од 11. марта до 23. септембра.

■ На муци се познају јунаци

– Све ово довољно говори о томе у коликом смо били заостатку и колико је било тешко. Остварена производња је зато заиста озбиљан подвиг, а још смо је остварили и неколико дана пре краја године. Наравно, треба напоменути да је доста допринела и дисконтинуална производња угља. Она се на нашем копу одвија на две локације и у току прошле године је на овај начин откопано око 1,7 милиона тона лигнита, што је око десет одсто укупне производње угља. „Помоћна механизација“ је учествовала са својим машинама, камионима и ровокопачима, и тиме нам је прилично помогла – рекао је Милосављевић.

Када је реч о производњи јаловине, у претходној години откривено је 98 одсто планираних количина јаловинских маса, што је солидан резултат, с обзиром на то колико багера је било расположиво за овај посао. Како руководилац копа напомиње, треба посебно истаћи и похвалити рад и труд свих запослених који су пожртвовано радили, одржавали и изнели сав терет производње, и довели до ових добрих резултата.

– Укупно откопана јаловина за претходну годину је 27,1 милион кубика, док је планирана производња јаловине на Првом БТО, Другом БТО и Систему међуслојне јаловине била 27,7 милиона кубика. Због санирања проблема на редуктору копања багера „глодара 2000“ непланирано смо стајали прилично дуго, око седам дана, пре инвестиционе оправке, док смо смањеним капацитетом радили четири месеца. Иако је инвестициона оправка, због објективних околности, трајала значајно дуже него што је било планирано, имамо одличан резултат. Треба напоменути да је заједно са „глодаром 2000“ на линији Првог БТО система своје масе одлагао и „глодар 10“ са суседног копа „Радљево“, од почетка године до половине октобра – подсетио је руководилац копа, додајући занимљив податак да су БТО систем копа „Радлева“ и Први БТО систем „Запада“ заједно откопали 11,6 милиона кубика, што је 1,3 милиона кубика преко планиране производње Првог БТО система.

Велики подухват „одлагача 4“

Током претходне године „одлагач 4“ је имао специјални задатак који је успешно урадио, а то је састављање одлагалишта које је на најнижој етажи са западном границом копа, како би се на тај начин осигурало одлагалиште Првог и Другог јаловинског система, односно, комплетно одлагалиште „Западног поља“ након санације клизишта из 2024. године. На резултате рада овог система одразили су се застоји у раду „глодара 1“ и „глодара 4“, па је на годишњем нивоу произведено шест уместо седам милиона кубика.

На Другом БТО систему, на коме јаловину копа „глодар 3“, уместо планираних 10,4 милиона кубика, откопано је 12,1 милион кубика јаловине, односно, остварено је 16,5 одсто преко плана. На овом систему је током децембра урађена скраћена инвестициона оправка у трајању од 15 дана. Захваљујући добром раду овог система постигнути су изузетни резултати на угљу.

– На копу је мање радника него што је потребно, а имамо и велики природни одлив. Велики број искусних и стручних радника је отишао у пензију са кључних позиција по системима. Недовољан број људи који ради на копу обавља изузетно напорне и тешке послове. Потребно је било многе ангажовати и прековремено, да би сав посао био урађен. И биће врло тешко одржати стабилну производњу и остати на овом нивоу ако се бројно стање људи на „Западу“ не повећа – нагласио је Милосављевић.

■ У новој години – нови изазови

– Што се тиче године пред нама, у технолошком смислу неће бити пуно промена. Први БТО систем радиће самостално без јаловинских маса са „Радлева“, док ће Други БТО систем и даље имати озбиљан задатак да копа све веће количине јаловине у све тежим условима, како би се отворио угаљ који је планиран за следећу годину. Систем међуслојне јаловине је добио један багер више са прикључењем „глодара 900“ са копа Поље „Г“, који копа угаљ на позицији Скобаља. То је сад пети багер на Систему међуслојне јаловине. Изузетно захтевно и нимало једноставно биће координирање свих угљених багера где сваки има 50 одсто рада на међуслојној јаловини.

Са пет багера на једном систему неће бити једноставно радити, али борићемо се. На угљеним системима задатак је увек исти – откопати планиране количине угља уз много веће количине међуслојне јаловине – истакао је Милосављевић, наглашавајући да то неће бити нимало једноставно јер претходне године због заостатка у раду „глодара 1“ копали су се повољнији делови лежишта, па ће задатак за ову годину бити и освајање западног дела лежишта и исправљање фронта радова.

М. Павловић

И на копу веју снегови

Након магле која директно утиче на производњу и која нам је редовни зимски непријатељ, у јануару смо као изазов имали и велике количине снега. Боримо се, добро смо припремљени и на овакве услове. Радимо колико можемо, и копамо искључиво квалитетан угаљ јер на путу од багера до Дробилане угаљ прилично закисне. Водимо рачуна какав угаљ ће отићи са копа, па су наши багер постављени на тзв. зимске позиције које су углавном на источном делу лежишта где је заступљен квалитетнији угаљ. И депоније су прилично пуне, тако да и ако се деси неки застој у раду то неће имати велики утицај јер депоније покривају тражене количине. Њих смо на време допунили са квалитетним угљем, тако да балансирамо и радимо онако како морамо у овом зимском периоду – појаснио је руководилац копа, додајући да се посебно води рачуна да се људи максимално сачувају и поштеде рада на отвореном у снежном леденом таласу, и то највише радници из Припремних радова и из радионица.

Битка за сваки километар

Запослени у Зимској служби РБ „Колубара“ били су на терену све док нису осигурали да сви прилазни путеви коповима и саобраћајнице буду проходни

Јануарски талас падавина, праћен олујним ветром и екстремним мразом, ставио је на испит сву снагу и организацију „Помоћне механизације“. Иако је снег претио да блокира транспорт угља и прилазе коповима,

запослени у Зимској служби огромним напорима успели су да омогуће функционисање система производње.

Када наступе екстремни временски услови, на коповима „Колубаре“ радно време постаје „растегљив“ појам. Главни пословођа Зимске службе Горан Јовичић, који директно руководи пословима на терену, описује ситуације у којима смене од осам сати постају немогуће. У јеку најјачих падавина, екипе су на терену провеле скоро 48 сати у континуитету.

– Нисмо ишли кући док сви прилазни путеви коповима и саобраћајнице које су битне за превоз запослених нису биле проходне. Фокус је био на критичним успонима попут Пркосаве и Стрмова, где

је механизација извлачила заглављене аутобусе и по пет пута на истој деоници, само да би омогућили запосленима да стигну до својих радних места. Наши момци нису стајали – објашњава Јовичић.

Иза сваког очишћеног километра стоје прецизна логистика и огромна количина потрошеног материјала. Према његовим речима, једна екипа током смене чистила је импресивних 300 километара путева унутар копова и прилазних саобраћајница, непрекидно допуњајући камионе сољу и ризлом.

На депонијама је у сваком тренутку спремно око 3.000 тона ризле, док се редовно стиже у контингентима од по 100 тона. Мала али одабрана

екипа од 20 врхунских руковаца управља „флотом“ од 34 машине, укључујући камионе са ралицама, грејдере и булдожере.

Сваки квар се решава у ходу. Интерна радионица ради под пуним оптерећењем, обављајући брзе поправке како би свако возило било враћено на терен у најкраћем року.

– Ситуација на терену прати се 24 сата дневно и можемо рећи да је механизација и овога пута у потпуности одговорила најтежим изазовима на терену. Обезбедили смо довољно енергената и материјала за посипање, чиме смо предупредили било какве застоје у транспорту запослених до радних места, а самим тим и транспорта угља ка ТЕНТ-у – каже Јовичић и додаје да је

у оваквим условима кључно међусобно поверење, и да је поносан на своје раднике, који су још једном показали велико пожртвовање.

Иако је примарни задатак одржавање прилазних путева ка коповима „Колубаре“, Зимска служба, као и увек, прва пристиже у помоћ и Општини Лазаревац. Захваљујући њиховом ангажовању локални путеви су често у бољем стању него улице у неком већем граду.

Т. Крупниковић

Потребни возачи за моћне машине

Иако је постојећа екипа од 20 руковалаца показала врхунску стручност и пожртваност, обим посла и број машина намећу потребу за проширењем тима. – Подмлађивање кадра и пријем нових руковалаца грађевинских машина и возача теретних возила кључни су за дугорочну стабилност Зимске службе. Нови запослени би имали прилику да уче од најбољих, док су још ту, јер је одређени број њих већ отишао у пензију – наглашава Јовичић.

■ „Помоћна“ на терену и ван „Колубаре“

Помагали и у Западној Србији

Током неколико најкритичнијих дана запослени „Колубариног“ погона „Помоћна механизација“ возилима, опремом и агрегатима помогли су и у санирању кварова на електроенергетској инфраструктури у региону Западне Србије, на територије општина Крупањ, Лозница, Мали Зворник, Љубовија, Ивањица и Осечина. Активности су реализоване у сарадњи са локалним штабовима за ванредне ситуације и надлежним службама, после позива који је стигао 6. јануара, у поподневним часовима.

Према речима Милоша Јевтића, руководиоца погона „Помоћна механизација“, расположиви технички капацитети били су ангажовани за пружање подршке теренским екипама електродистрибуције.

– Упутили смо седам теренских возила за превоз радника и опреме у отежаним зимским условима, два агрегата снаге 80 и 200 kVA ради обезбеђивања привременог напајања електричном енергијом,

два вучна воза за транспорт агрегата већих снага, као и једно кранско возило за њихов утовар, транспорт и истовар на тешко доступним локацијама – навео је Јевтић.

У појединим насељима приоритет је био обезбеђивање напајања за домаћинства, али и за објекте од посебног значаја, док су екипе на терену паралелно радиле на отклањању кварова и успостављању редовног снабдевања електричном енергијом.

– Захваљујем се свим радницима који су, упркос снегу и ниским температурама, били на терену и дали значајан допринос брзом отклањању кварова и стабилизацији електроенергетског система на угроженим подручјима – нагласио је Јевтић.

Т. К.

Подигнут стуб на одлагачу

■ Драгомир Безаревић

Напредују радови „Метала“ на монтажи рударске опреме за коп „Радљево“

Запослени Монтаже из „Метала“, средином јануара, успешно су подигли стуб, тежак 58 тона, на одлагач из Немачке, који се монтира за рад на ПК „Радљево“.

Како је истакао Драгомир Безаревић, директор погона Монтажа, реч је о технички комплексном послу који је захтевао добру припрему, прецизну координацију и висок ниво стручности запослених.

– Пре подизања стуба завршена је доња градња, тежине око 80 тона, постављени су фремови, као и обртна платформа тешка око 50 тона. Стуб је најпре комплетно заварен на земљи, а затим исправљен у вертикални положај помоћу две дизалице, док је завршно подизање и прецизно позиционирање обавила једна дизалица. Након подизања стуба следи његово заваривање, а комплетирање овог сегмента планирано је до краја фебруара. У наредном периоду планирана је монтажа кључних конструкционих склопова, међу којима су пријемна трака, односно међутрака, тежине око 70 тона, стрела балиста тешка 80 тона, као и први од четири дела одложне траке – објаснио је Безаревић.

Уградњом ових елемената одлагач, капацитета 4.000 кубних метара на сат са клизним возом, добиће конструкциони облик, након чега ће уследити монтажа ситне секундарне опреме, као и електромонтажни радови.

План је да радови на одлагачу буду завршени до краја јуна, уз максимално ангажовање запослених и поштовање предвиђене динамике.

– За сам ток радова битно је да на време стижу регенерисани делови, како би све текло планираном динамиком. За сада све иде у складу са термин-планом – истакао је Безаревић.

Истовремено, поред радова на одлагачу, на монтажном плацу у Каленићу запослени погона Монтажа интензивно раде на монтажи половног роторног багера SchRs630, капацитета

3.150 кубних метара на сат, чији су делови увезени из Немачке.

– На багеру је тренутно комплетирана носећа челична конструкција, а од тежих склопова преостало је још подизање радног точка, које је планирано почетком фебруара – најавио је наш саговорник.

Предвиђено је да роторни багер и одлагач, који су намењени за Други јаловински систем, током 2026. године буду укључени у производни процес на површинском копу „Радљево“, како би се подигао капацитет производње откритке и убрзало отварање угљеног слоја.

– Осим погона Монтажа у послове комплетирања опреме и монтаже багера и одлагача укључени су и други погони „Метала“. Комплетну ревитализацију машинске опреме и челичне конструкције ради Погон за производњу, док запослени „Металовог“ Пројектно-конструкционог бироа раде пројекте, као и потребну документацију за све реконструкције – рекао је Безаревић.

Нашем саговорнику ово није први пут да се суочава са изазовом склапања ових металних колоса. Током своје четрдесетогодишње каријере Безаревић је учествовао у монтажи бројних рударских машина, а његова стручност, искуство, умеће и преданост инспиришу раднике да дају најбоље од себе. По завршетку склапања багера и одлагача Безаревић ће отићи у заслужену пензију, а завршетак овог пројекта на копу „Радљево“ на симболичан начин заокружиће његову професионалну каријеру.

Т. Симић

У рукама стручњака

Због великог обима активности, радници погона Монтажа често су принуђени да са једног пројекта прелазе на други. То компликује организацију, па је важно истаћи да показују велику флексибилност и ефикасност и имају драгоцено искуство.

Велики послови тек предстоје, али уз свест о значају њиховог доприноса свакодневном функционисању система и деценије рада које су иза њих, уверени су да резултати неће изостати.

Стабилни резултати у завршној фази експлоатације

Упоредо са откопавањем последњих залиха угља, ради се и на стратешком померању механизације на нове локације

Жељко Петровић

Завршница рада на површинском копу Поље „Г“ протиче уз појачане захтеве у погледу организације, технолошке дисциплине и безбедности. Експлоатација се одвија на рубним деловима лежишта, уз честа померања механизације и успоренији темпо рада, али производни процеси су стабилни и без прекида у раду.

Директор Поља „Г“ Жељко Петровић истиче да су остварени производни резултати у претходној години директна последица организације рада и правовременог прилагођавања технолошких процеса условима на терену. У разговору за наш лист сумирао је резултате који потврђују стабилност овог копа у оквиру копова „Колубаре“, али и јасно дефинисане кораке за наредни период.

– Претходну годину завршили смо са високим степеном реализације плана. Са укупно ископаном 4.332.381 тоном угља,

остварено је више од 95 одсто. Први део године био је изузетно успешан, са премашајем плана од 18 одсто, док је јесен донела рад на специфичном делу лежишта који је захтевао спорији темпо и чешћа померања механизације – појаснио је Петровић.

Поред угља, стабилни резултати остварени су и на јаловини. Два кључна БТО система током године радила су готово пуним капацитетом. Први БТО систем остварио је скоро стопроцентну реализацију плана, док је други годину завршио са више од 97 одсто – наводи наш саговорник.

Паралелно са завршетком експлоатације, у току је и стратешко померање механизације на нове локације. Роторни багер „глодар 1“ већ је успешно прешао реку Колубару и ради на новом лежишту „Скобаљ 1“, које располаже резервама од око три милиона тона угља. Током марта и априла ове године

планирано је премештање „глодара 2“ на лежиште „Скобаљ 1“, уместо „глодара 1“ који ће радити или на копу „Тамнава-Западно поље“ или копу „Радљево“.

– Такође, у марту и априлу планирано је премештање и „глодара 4“ на локацију „Скобаљ 2“. Преостали угљ на Пољу „Г“, због чувања стабилности косина и веће безбедности људи и опреме, откопаваће се дисконтинуалном механизацијом – истиче наш саговорник.

Након завршетка ископавања планирано је подупирање источне косине јаловином, чиме ће се трајно осигурати стабилност магистралног пута и објекта „Прераде“.

Петровић указује и на проблем недовољног броја запослених, пре свега због великог броја радника који одлазе у пензију. И поред додатних оптерећења у све три смене, производња и безбедност, како истиче, одржавају се захваљујући искуству и професионалности запослених.

– Велики је посао урађен у претходној години, а тек нас чека премештање још два система. Циљ је да Поље „Г“ затворимо домаћински и професионално. Сваки килограм угља који безбедно можемо извући биће испоручен, а наши запослени су ти који чине да овај комплексни систем функционише без грешке – закључује Петровић.

Т. Крупниковић

Дробилана изнад плана

Кроз Дробилану је током године иза нас прошло укупно 16,3 милиона тона угља, чиме је годишњи план премашен за око три одсто.

Према речима Жељка Петровића, стратешки циљ у наредном периоду је задржавање достигнутог нивоа производње.

– Посебно захтевни били су јануарски дани са ниским температурама и обилним падавинама, када је због повећане влажности угља и слабијег квалитета постојао ризик од застоја у бункерима. Захваљујући доброј координацији целог производног ланца постројење је радило без већих застоја и одржан је темпо од седам до осам возова по смени ка Термоелектранама „Никола Тесла“ – објашњава Петровић.

Иако је систем за хомогенизацију релативно нов, интензиван рад у тешким условима захтева континуирана улагања. Током ове године уочена је потреба за ремонтом дела линије хомогенизације, за који ће бити ангажоване екстерне фирме, а планирана је и набавка специфичних резервних делова како би се обезбедила поуздана испорука угља.

Радуле је био гумена чизма, старог кова, у годинама, а Добрила нежна рударска чизмица са истетовираним цветићем на врху саре

Била једном једна радионица. Налазила се на периферији једног богатог рудника угља. Била је то чудесна радионица, мада је на први поглед изгледала као и свака друга тог типа. Имала је бетонски под, зидови и кров били су направљени од поцинкованог лима. Та чудновата радионица није била велика. У ствари, била је мала, малецка, ево оволиčka.

Е, сад, нико са сигурношћу није знао због чега тачно и када су у ту малецку радионицу престали да улазе људи. Било је различитих верзија. Једни су причали да су челична врата радионице заувек замандаљена оног тренутка када су из њене унутрашњости у глуво доба ноћи почели да допиру необични гласови. Као да неко шапуће.

Други су се опет заклињали да су ноћу, пролазећи поред мале радионице на периферији рудника, виђали неку тајанствену трепћућу светлост која је мењала боје.

Трећи су веровали да је то место из неког разлога уклето. Да је радионица наводно била саграђена на месту подземних вода. Кружиле су гласине да су због тога њени градитељи на под поставили алуминијумску фолију која се током година подерала. Било је и оних који су на све ове приче само одмахивали руком, сигурни да су у питању само трачеви и гласине.

Одело без дугмића

Како било да било, та мала радионица убрзо је постало место где су се одлагале старе, непотребне ствари и алати који су из неког разлога престали да буду корисни. Било је ту свега и свачега. Незаглављених будака, напрслих чекића, зарђалих лопата насађених на дрвене патрљке поломљених

букових дршки. Металних пајсера, различитих дужина и обима, каблова без жица, напрслих азбестних, бетонских и поцинкованих цеви... Одбачених рударских одећа, са чијих су блуза отпали дугмићи, кишних кабаница, напуклих белих шлемова, лампи без стакла и туце изношених, похабаних и пробушених рударских чизама.

Али, мало ко је знао да је то место заиста било необично. Мала радионица крила је чудесну тајну. Кад падне ноћ сви ти одбачени и истрошени предмети, одлагани годинама, одједном би оживели. Могли би да се крећу, разговарају између себе, имали су емоције, изгледали су као прави људи.

Полупани, изгребани, сломљени, избушени, закрпљени, с ожиљцима из времена дугогодишњег исцрпљујућег физичког рада, они су из неког разлога увек били раздрагани. Играли су и певали сваке ноћи све до зоре. Тек када би први певци, углавном они које је мучила несаница, срамежљиво али довољно гласно, најавили зору, раздрагано друштво одједном би заћутало. Свако би затим ћутке одлазио у свој зачарани ћошак. Спавала би весела дружина све до поновног буђења у трећој смени.

Радуле и Добрила

У тој малој, необичној радионици родила се љубав две одбачене распарене рударске чизме, Радула и Добрила. Радуле је био гумена чизма старог кова, у годинама, а Добрила нежна млада рударска чизмица са изрезбареним цветићем на врху саре.

Искусни Радуле је цео свој радни век провео на ногама само једног рудара – Миће Ексера. Мића је надимак добио управо због Радула. Он је био неустрашив рудар који је неко време радио чак и у подземном руднику. Е, баш тамо, када је једном давно за само једну смену утоварио 100 вагона најцрњег угља, црњег и од најцрњег мрака, догодио се тај случај.

Када је Мића изашао из окна, пронашао је у својој десној чизми 43 најоштрија ексера, оштрија и од мача који је припадао Дон Кихоту, шпанском витезу и вечном борцу за правду. Радуле је стоички поднео сваки тај убуд

Бајка рудар чизма

Као ОСКИМ мама

■ Била једном једна радионица

и тако заштитио свог газду. Мића се од тада није одвајао од своје верне десне чизме, а његови другари рудари су га због тога прозвали Мића Ексер.

Добрилу је задужила на реверс једна евидентичарка, која младу чизмицу никада није обула. Добрила је убрзо завршила потпуно затурена у једном великом ципеларнику извргнута подсмеху других.

Пун орман градских фрајли имао је лош однос према другарици Добрили. Све те салонке, балетанке, ципелице на високу штиклу, нафуране натакаче, напирлитане папучице и сујеверне римљанке, с висине су гледале на младу, лепу и ганц нову Добрилу, која се током година необувања и изолованости потпуно повукла у себе. Прашњава и тужна лагано је трунула у забаченом делу великог ципеларника. После једног великог спремања изгубио се сваки траг десној рударској чизмици. Она лева, Добрила, завршила је у малој радионици на периферији богатог рудника угља.

■ Плес

Када је Добрила дошла у малену радионицу, била је повучена и тиха. Сместила се баш поред десне рударске чизме, старог и искусног Радула. Мало-помало – зближили су се. Она му се поверавала, а сваке ноћи док је оркестар „Старог алата“ свирао а остали играли и певали, Радуле и Добрила су седели на једном напуштеном стругу и тихо причали. Једне звездане ноћи, када је месец био пун, Радуле је први пут замолио за плес своју малу принцезу.

– Заплеши са мном кроз панику док не будем безбедно сабран, заплеши са мном до краја љубави...“ свирао је оркестар „Старог алата“ незаборавни хит Леонарда Коена све до зоре. На подијуму за игру били су само Радуле и Добрила.

Од те ноћи они се више нису растајали. О тој великој љубави и данас се са сетом прича у малој радионици на периферији великог рудника угља.

■ Музеј

Нико са сигурношћу не зна шта је било касније с Радулом и Добрилом. Причало се да су последњи пут виђени на једном отпаду гуме за рециклажу.

Други су их опет препознали у излогу једне шустерске радње. Предузимљиви власник је обома на сарама, наводно, црним фломастером исцртао очи, нос и уста. Изгледали су смешно, али се у њиховим вештачки насликаним погледима могла приметити велика туга.

Они маштовитији верују у причу да је две заљубљене чизме у њиховој малој, малеckoј, радионици пронашао један млад, талентован, али сиромашан авангардни уметник. Прича се да је тај млади човек, шетајући периферијом богатог рудника угља у потрази за изгубљеном инспирацијом, сасвим случајно набасао на малу радионицу с бетонским подом и зидовима од лима.

Онда је, сасвим случајно, прошао кроз отшкринута врата која је промаја баш у тренутку када је он наишао само мало, ево оволико, отворила. Таман толико да је могао једва да се провуче. Онда је на полици угледао распарене чизме. Он никако није могао да зна да су то заправо били Радуле и Добрила. Однео је те две чизме у свој малеcki атеље на периферији малог града. У свом скученом и скромном уметничком студију млади талентовани уметник удахнуо је нови живот двома чизмама.

Када је на изложби савремене уметности у центру великог града један богати колекционар угледао Радула и Добрилу, био је одушевљен њиховим новим уметничким изгледом. Богати колекционар је откупио две рударске чизме за велику суму новца. Сиромашни уметник је преко ноћи постао славан, а Радуле и Добрила су завршили у осветљеној стакленој витрини једне колекције у центру велеграда. Били су важни, а под рефлекторима су подсећали на неке велике филмске звезде.

Ђаво би га знао да ли су старе заљубљене чизме у новом уметничком руху имале и даље ту моћ да оживе када дође време трећој смени? Прича се, тобож, да чувари тог великог музеја у центру велеграда, где се у стакленој осветљеној витрини налазе Добрила и Радуле, понекад, али само понекад, чују гласове. Ипак, ово су само непроверене гласине. А ви у њих можете, али и не морате да поверујете.

Д. Ђорђевић

Инвестициони пројекти јачају постројење

Према подацима Службе за производњу, у Постројењу за прераду, оплемењивање и транспорт угља током 2025. године укупно је прерађено скоро шест милиона тона угља

Упркос бројним изазовима, „Прерада“ је током претходних 12 месеци радила стабилно. Планиране количине сушеног угља су обезбеђене, а редовни ремонти су омогућили сигуран рад постројења. Веома је значајно што су испоруке одговарајућих фракција угља реализоване у оптималним роковима, не само за потребе радника „Колубаре“ већ и за остале потрошаче, од којих су приоритетни здравствене установе, образовне институције, као и наменски и прехранбени сектор – рекао је за наш лист Немања Танасијевић, директор Постројења за прераду, оплемењивање и транспорт угља.

Као и ранијих година, када се говори о резултатима, руководство „Прераде“ истиче заслуге запослених.

– Иако се постројење последњих година суочава са одласком већег броја радника у пензију, могу да кажем да унутрашњом прерасподелом за сада успевамо да очувамо континуитет рада. Овом приликом желим да се захвалим свим запосленима у „Преради“ на пожртвованом раду и доприносу. Они су кључни ослонац целог система и без таквих људи ниједан план не би био остварив – нагласио је Танасијевић.

Он додаје да у години за нама „Прерада“ није само произвођила – она се и обнављала, постављајући темеље за будући стабилан рад.

– Уз редовне активности реализован је низ стратешки важних послова који су унапредили рад система. Кључни партнер у овим пословима био је „Металов“ погон Монтажа, чији стручњаци су нам помогли у извршењу најсложенијих ремонтних активности, нарочито у погону Оплемењивање. Посебно бих издвојио радове у погону Мокра сепарација у коме је санирано решето 25, што је кључно за рад линије. Такође, изградња новог филтер-таложника и пуштање у рад лагуне 5 представља једну од великих инвестиција у овом погону, чиме је дугорочно решен проблем пречишћавања отпадних вода – подсетио је Танасијевић, који је кормило овог сложеног система преузео пре две године, након искуства стицаога на

Производња

Према подацима Службе за производњу, у Постројењу за прераду, оплемењивање и транспорт угља током 2025. године укупно је прерађено 5.928.893 тоне угља.

У том периоду, за производњу електричне енергије Термоелектрани „Никола Тесла“ испоручено је 4.597.857 тона, док је Термоелектрани „Колубара“ испоручено 772.837 тона угља.

руководећим местима у погонима Суве сепарације.

И рад Топлане претходне године обележила је реализација неколико капиталних послова.

– Међу њима бих издвојио замену цевног загрејача ваздуха, такозвани ЛУВО, и замену ламеластог, парног загрејача ваздуха на котлу 1. Овај посао је веома значајан јер цевни загрејач ваздуха до сада није мењан – рекао је Танасијевић, и најавио да је у наредном периоду планирана замена ЛУВА и на котлу 2, за шта је у току припрема техничке документације.

Наиме, ова интервенција уследила је након што су запослени из производње уочили да постоји преструјавање ваздуха у котлу, што су потврдили и стручњаци из Термоелектрана „Никола Тесла“. Они су својом опремом урадили анализу сагоревања целог котла, након чега су установили да постоји велико преструјавање ваздуха на цевном загрејачу ваздуха, тако да је била неопходна његова замена.

Током годишњег ремонта замењена је и електронапонна пумпа број 2, са комплетном инсталацијом и опремом (први пут од како је уграђена), а изведени су и радови на уградњи нове редукционо-расхладне станице са пратећом опремом. Она ће бити намењена за летњи режим рада, а уједно ће служити као резервна станица у зимском периоду.

У погону Сушара успешно је санирано девет бидона – резервоара у којима се сакупља вода, истиснута из угља након његовог сушења у аутоклавима. Планирано је да се радови на преостала три наставе у наредном периоду. Замењен је и резервоар број 3 за отпадну воду, који је израђен у погонима „Метала“. Тиме је, уз остала три резервоара замењена у претходном периоду, комплетиран примарни систем за прихват отпадних вода, чиме је обезбеђена поузданост рада погона за неколико наредних година.

Када је реч о погону Сува сепарација, у њему је замењен погонски добош на

транспортеру Т350, што је био веома озбиљан захват. Поред тога, ове године су замењени лежајеви на добошима, чекићи на дробилици, као и високонапонски електромотори на објекту 10. Санирани су сви трачни транспортери, редуктори, млинови и све друге машине које учествују у преради, транспорту и утовару угља.

Како су услови рада у „Прерадиним“ погонима специфични и технологија производње носи одређене ризике, безбедност запослених је приоритет, а надлежни су задовољни чињеницом да у претходних годину дана није забележена ниједна тежа повреда радника.

– Током године десио се мањи пожар у погону Сушара, који је успешно саниран захваљујући стручности запослених, посебно Службе електроодржавања, која је у рекордном року санирала оштећења на инсталацијама и вратила погон у функцију – рекао је Танасијевић.

Т. Симић

Период веће сигурности

■ Терзић и Савић

До 2029. године обезбеђен континуитет рада Контролног тела које проверава исправност више од 6.000 мобилних уређаја за гашење пожара и више од 1.000 хидраната у РБ „Колубара“

Контролно тело које функционише у оквиру специјализованог сервиса мобилних уређаја за гашење пожара у Рударском басену „Колубара“ недавно је обновило акредитацију и тако обезбедило усаглашеност рада са свим прописаним нормативима за наредне четири године – до краја 2029. Успешан поступак резултат је вишегодишњих активности и системског рада у области превентивног противпожарног деловања коме се, посебно током протеклих година, придаје велики значај у производном процесу површинске експлоатације угља.

– Обнова акредитације потврдила је да су испуњени сви строги технички и организациони услови које прописују Акредитационо тело Републике Србије и Министарство унутрашњих послова. Оснивање интерног тела специјализованог за ову врсту послова није било питање само

рационализације трошкова, већ и потребе да се обезбеди виши ниво поузданости и ефикасности у систему – рекао је Драган Савић, руководилац Контролног тела, објашњавајући да РБ „Колубара“ сада, уместо ангажовања екстерних извођача преко јавних набавки, користи сопствени кадар, који најбоље познаје специфичности нашег система и сложене захтеве терена.

– Тиме не остварујемо само финансијску уштеду већ добијамо и већу контролу над квалитетом обављања овог одговорног посла – истиче Савић.

Први кораци у правцу стварања посебног специјализованог сервиса овог типа датирају још из 2017. године. Пре тога је одржавање мобилних уређаја за гашење пожара обављано на локацији Ватрогасног дома у Рудовцима. Пошто се у међувремену променила законска регулатива која дефинише оквир обављања ових послова, било је јасно да је Огранку РБ „Колубара“ потребан организован и акредитован систем који ће обављати контролу према законским прописима и највишим стандардима.

– Усвајањем новог Закона о заштити од пожара отворене су нове могућности, које су дозволиле правним лицима да под одређеним условима буду овлашћена за обављање контролисања инсталација и уређаја за гашење пожара. То је поставило регулаторни оквир за формирање Контролног тела са обимом акредитације за контролисање мобилних уређаја за гашење пожара и инсталација хидрантске мреже у оквиру „Колубаре“ – појаснио је Савић.

Контролно тело данас води рачуна о више од 6.000 мобилних уређаја за гашење пожара и преко 1.000 хидраната на целокупној територији Огранка „РБ Колубара“. Реч је о обимном послу који захтева висок ниво организације, теренског ангажовања и знања.

– Опрема за гашење пожара мора бити у потпуности исправна сваког дана, без изузетка. Наш тим је сваког тренутка под великим притиском одговорности, јер радимо са уређајима који директно утичу на безбедност људи и имовине – објашњава Дарко Терзић, заменик руководиоца Контролног тела.

Осим ванредних контрола, посао укључује и транспорт и сервисирање уређаја у Рудовцима, као и обавезна периодична контролисања инсталација хидрантске мреже и периодично и контролно испитивање мобилних уређаја за гашење пожара које се обавља уз помоћ специјализоване опреме, у складу са дефинисаним процедурама и упутствима.

– Формирањем овог тела „Колубара“ је поставила висок стандард у области заштите од пожара у оквиру ЕПС-а. Тиме су обезбеђене брза реакција, тачност у одржавању, поузданост у раду, али и смањење трошкова, што заједно гарантује виши ниво безбедности запослених, опреме и објеката – наглашава Савић.

Са обновљеном акредитацијом Контролно тело остаје један од кључних стубова система заштите и безбедности у „Колубари“, са јасним правцем даљег развоја и унапређивања.

Т. Крупниковић

■ Михаиловић са Дејаном Ђурчићем крајем 90-их на „Западу“

Легенда „Западног поља“

„Како не знам Зорана, па то је наш чувени пословођа!“

„Он је био тај који је све знао.“

Сви смо од њега учили. И инжењери чак.“

„Е, Зоки ти је пример правог прекаљеног рудара.“

„Дочекао ме је кад сам закорачио овде и надимак ми је од њега остао.“

„Такав стручњак и ретко добар човек више се не рађа!“

Рударски пословођа са „Тамнава-Западног поља“ Зоран Михаиловић из Петке код Лазареваца отишао је у пензију 2013. године. Упркос свим овим годинама свој коп није заборавио, а још мање коповци њега. Штавише, кад се колубарцима спомене његово име, с највећим поштовањем скида се капа. И одмах крећу приче о томе како их је уводио у посао и шта их је све научио.

Рударски пут овог скромног и тихог 68-годишњег пензионера, почео је у марту давне 1978. године, када је након завршене средње школе и одслуженог војног рока, са 21 годином, почео да ради на чувеном Пољу „Д“.

— Прво сам био рударски техничар-приправник у Служби припремних радова, па надзорник на Одводњавању на ЕШ-евима, па сам отишао на Први Ц БТО систем, и на крају на Пети јаловински. И ту сам се затекао 1994. кад су тражили да неколико нас искусних рудара пређе на нови тамнавски коп да се покрене производња. Решим ја да одем,

вукло ме нешто, да пробам. И то је стварно био изазов — сећа се Михаиловић свега, као да је јуче било.

Зоран је у руднику радио 40 година са бенефицијама. Радио је и на јаловини и на угљу, и највећи део тог времена провео у смени.

■ Са златног истока на дивљи запад

— Кад сам стигао на „Запад“, тамо је било само неко старо насеље, одлагач и „глодар“ још су били на монтажном плацу. Тешко време било тад у земљи, а тек на копу... Велика беспарица била, нема радника, опреме, механизације... Дошло пуно нас са свих копова, са „Истока“, Поља „Б“, Поља „Д“. И коп је кренуо. После годину дана кренуо и угаљ. Најтежи је био тај почетак кад се све уходавало. И људи који су већ радили на том копу, никад нису радили на систему, и они су морали да уче и прилагођавају се. Кад се сетим, „глодар“ ради пола сата и налепи се блато на кашике. И онда се чисти до изнемоглости. Више се чистило него што се копало. После нађосмо неку пластику којом смо пресвукли кашике — присећа се Зоран свих детаља о томе како се коп који је данас носилац „Колубарине“ производње покретао.

Како каже наш саговорник, људи су тада имали много више воље за рад. Сви су се трудили као у својој кући. Године су се низале, пристизала је рударска опрема, а производња

је била све већа и већа. Године када је напустио своју „другу кућу“, 2013, забележена је и рекордна производња откривке овог угљенокопа — 33.119.838 кубних метара откопали су запослени те године.

У постизању рекорда је учествовао, али срећом, поплавлени коп није видео. Иако је био тада у пензији, сваки дан је пратио дешавања и саосећао са својим саборцима. Како каже, он се заправо на копу воде увек највише и плашио.

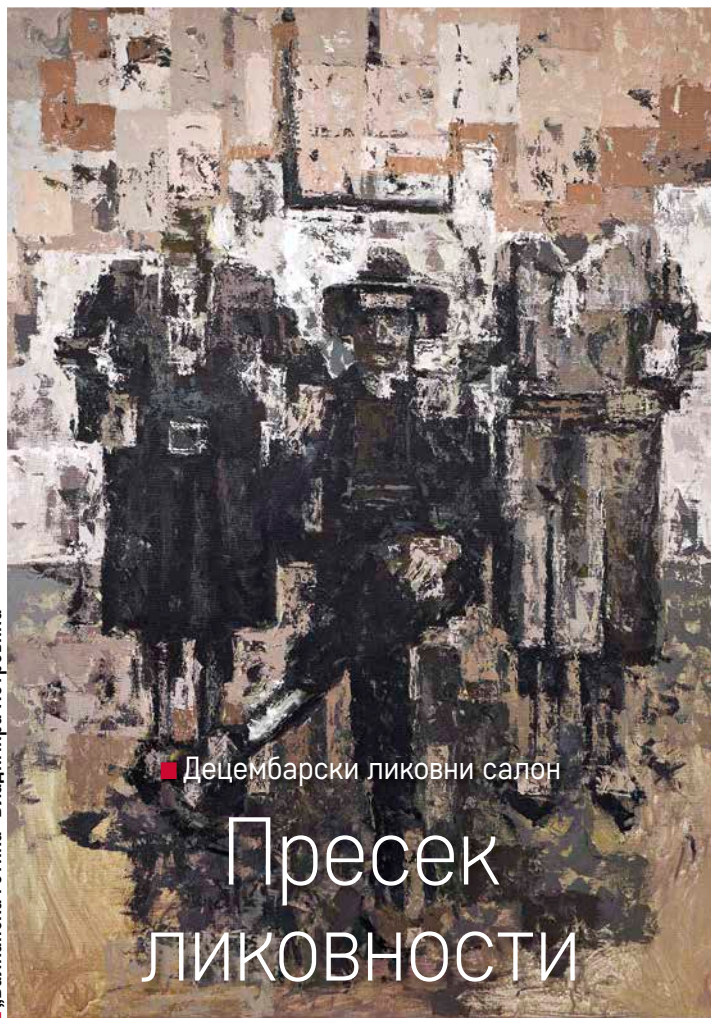
— Никад није лако на копу. Увек постоје тешки моменти у којима се померају границе. И лоше време је везано за такве тренутке. Ето, кад се сетим многих транспорта машина. И то су наши велики подухвати били. Кад смо „глодар 2000“ транспортовали с плаца, у новембру 1995, падала нека суснежица, а ми се мучимо док пребацујемо његов кабл од 20.000 волти у камион. Нема тежег посла него товарити кабл. А једном је било минус 28, посмрзавали смо се напољу, иње се хватало по бради. То кад заледе, па у бункеру загуши, па не можеш да очистиш целу смену. Зими је најтеже радити, лети је песма. У рударству најтежи су тренуци погибије људи и хаварије на машинама. Зато сам увек био захвалан кад се људи живи и здрави врате својим кућама. Сваки радник мора одговорно да ради свој посао за који је плаћен — истиче Михаиловић додајући да се људи на копу баш због тешких услова посебно сроде, заједно једу, раде, помажу се, иду једни другима на славе и весеља.

И пензионерске године Зоран је испунио радом. Има пластеник, баштицу од десетак ари, сади шљиве, пече ракију. Свакодневицу му улепшавају супруга Бранка, пензионисана радница „Колубариног“ Електрорачунарског центра, два сина, Никола, који ради у трафостаници у Јабучју, и Влада, радник Службе одводњавања „Западног поља“, и понајвише дедина мезимица десетогодишња унука Андреа.

М. Павловић

Рударење у сну

Кад сам отишао у пензију, ја сам прва два-три месеца само коп сањао. Све кô што је било на јави, како идем на посао и како радим. Па то је чудо једно! Пробудим се ујутру и прекоревам себе. Зоране, какав сад коп, какви бакрачи, ти си завршио с тим. Али то је било јаче од мене, ипак сам цео живот тамо провео — са сетом у гласу навео је Михаиловић.

■ Децембарски ликовни салон

Пресек ЛИКОВНОСТИ

Лазаревачки уметници показују пуну разноврсност тема, мотива, техника и израза

Модерна галерија Лазаревац је своју излагачку сезону завршила Децембарским ликовним салоном, традиционалном групном изложбом радова лазаревачких ликовних уметника. Стварајући у различитим техникама и темама, а личним одабиром новијих дела за излагање, у обједињеној поставци своје визуелне изразе истовремено су представили искусни уметници и нова млада имена која се образују на академијама. Попут претходних година, салон доноси прилику за истраживање положаја Лазаревчана на ликовној мапи Србије.

До краја јануара изложени су радови Милоша Богдановића, Слободана Ж. Божовића, Татјане Војиновић, Алексе Давидовића, Дуње Ђокић, Дејане Ђурђевић, Зорана Ерића, Јанка Масловарића, Данила Мијатовића, Тамаре Њуњић, Исидоре Перишић, Владимира Петровића, Душана Рајшића, Исидоре Симић и Анке Стојановић. Различитих биографија, професионалних усмерења и уметничких сензибилитета, уметници су бирали акварел, акрил или уље на платну, темперу, дигиталну штампу и друге технике да би уобличио „Урбану периферију“, „Балканску готику“, „Дечака из контејнера“ и друге замисли. Радови показују широке области интересовања, знања и креативних решења.

Ликовни салон се у обновљеном издању одржава од 2011. године. Тематских ограничења нема јер је циљ да ствараоци према личним стремљењима неометано одговоре на стварност и унутрашњи свет.

М. Караџић

Књига у сваком добу

Промовишући читање, књижевност и културу уопште, Библиотека „Димитрије Туцовић“ у Лазаревцу је 25. децембра одржала традиционалну манифестацију „Најчиталац“, наградивши кориснике који су у 2025. години били најактивнији. Деда Мраз је онима који су у различитим категоријама највише читали уручио пригодне поклоне. Вече су употпунили ученици Музичке школе „Марко Тајчевић“ из Лазареваца.

Најуспешнију читалачку годину на Дечјем одељењу матичне установе имали су Арсен Петровић, Нађа Манчић, Василије Милановић и Бошко Лекић, а породично Огњена и Наталија Љубић.

У средњошколској категорији са Одељења за одрасле, књиге је најчешће позајмљивала Јана Лазаревић. Испред студентске популације то је чинила Ива Јанковић, а пензионерске Ранка Чањи и Пауна Јовановић. Њима се придружују домаћица Весна Јеремић и службеник Александар Читаковић. Породично су најактивнији били Гордана, Ђорђе и Данило Марковић.

Из библиотечког огранка у Степојевцу књиге су најчешће

позајмљивали основци Миа Јовичић, Матеја Недељковић, Ксенија Поповић, Миљан Обрадовић и Анђелка Ненадовић.

Испред рудовачког огранка најбољи су били предшколац Данило Ђоковић, студенткиња Теодора Петровић, Дарко Савић у категорији запослених, Биљана Јанковић као незапослена, а међу пензионерима Радисав Петровић, Перса Милутиновић и Бранка Герасимовић.

Најактивнији корисници огранка у Јунковцу су Арсеније Јовановић, Лина Васић и Ивана Антонијевић, ученици основне школе. Категорију домаћица представља Тања Тешовић, најстарије суграђане Љубица Вулић, а радно активно становништво Љиљана Белошевић.

Највише наслова из огранка у Великом Црљенима позајмљивали су Јована Стојичевић, ученица средње школе, пензионерка Неда Генеја, запослена Снежана Јовановић, као и Софија Симић и Наталија Илић, ученице основне школе. Дечју књижевност, тј. књиге свог узраста највише је читала Ленка Бабић.

М. К.

Најгледанији филмови

Пројекције у биоскопу Центра за културу Лазаревац током 2025. године забележиле су велико интересовање публике различитог узраста. Према подацима биоскопа, најгледанији програми били су намењени најмлађим суграђанима, али и љубитељима хорора и жанра аниме.

Када су у питању цртани филмови, највећу гледаност имали су: „Пило и Стич“, „Мајнкрафт“, „Штрумпфови“ и „Принцеа коју је отео змај“. Ове пројекције окупиле су најмлађу публику, што је потврдило да анимирани наслови и даље имају значајну подршку и интересовање.

Међутим, највише публике долазило је на пројекције хорора, које су се у 2025. години показале као најатрактивнији репертоар за тинејџере и младе.

Најгледанији хорори били су „Призивање зла – последњи обред“ и „Црни телефон 2“.

Гледали су се и домаћи наслови као што су „Хајдук у Београду“ и „Повратак Жикине династије“.

Годину су обележили филмови из области аниме, а посебно интересовање владало је за наслов „Џуџу Каисен“, који је у Лазаревцу привукао публику нове генерације и потврдио растућу популарност јапанске анимације.

Лазаревачка публика имала је прилику да погледа и кандидата за Оскара – „Сунце никад више“. Овај наслов привукао је пажњу филмофила и љубитеља уметничког филма, што је употпунило жанровску разноврсност годишњег репертоара.

Ј. П.

■ Полагање венца на споменик Милораду Лабудовићу (1978/79. године)

■ Са приредбе

Корени крила дају

Различитости не треба да нас раздвајају, напротив. Славимо их као вредност, не као препреку – истиче директорка Љиљана Илић

Припремајући се да са својим ученицима крајем децембра обележе 180 година рада, запослени у Основној школи „Милорад Лабудовић Лабуд“ у Барошевцу су неколико дана пред прославу Дана школе из Државног архива Србије добили информацију да је школа, заправо, две године старија. Податак илуструје извештај среског начелника из 1843. године, који обавештава министарство да су се угледни мештани села Барошевац, Трбушница, Зеок и Мали Црљени договорили да направе школску зграду. Нове чињенице су прославу учиниле свечанијом, посебно што је у малим срединама школа увек више од образовног центра. Тема овогодишње приредбе била је различитост као богатство заједнице.

Иако школа званично постоји 182 године, неслужбени извори показују да се настава у Барошевцу тридесетих година 19.

■ Љиљана Илић

века одвијала у кућама имућнијих сељака. Нешто касније, на месту садашње цркве брвнаре направљен је први објект барошевачке школе. За њено отварање везује се име проте Николе Герасимовића. Школа је имала два разреда и укупно 26 ученика. Настава се одвијала у врло скромним условима.

– С мањим или већим прекидима школа је радила током читавог 19. века. Много је проблема било – честе промене учитеља, недовољно средстава, нередовно похађање наставе и неодговарајућа зграда. Проценат женске деце у то време био је минималан. Ћаци су у школу углавном ишли зими када није било сеоских послова. Захваљујући упорности учитеља, црквеношколских општина и мештана настава се ипак

одвијала – објашњава Љиљана Илић, директорка ОШ „Милорад Лабудовић Лабуд“ у Барошевцу.

Министарство просвете 1881. године одлучило је да се школа затвори, јер је локација подводна, и да се нова зграда подигне на другом месту. Наставу су тада похађала 34 ученика у три разреда. До краја 19. века број ђака се повећао на 61. У том периоду први пут се помиње и четврти разред. Школа је са прекидима радила током Првог и Другог светског рата. Од септембра 2014. године су у модерној згради, што је значајно унапредило квалитет наставе.

– У нашој школи се традиција сусреће са савременим идејама. Ослањамо се на дубоке корене и помажемо ученицима да развију своја крила. У свету муњевог технолошког развоја учимо их и другим вредностима, пре свега људским. Када прихватимо једни друге онакви какви јесмо, школа постаје место где се осећамо сигурно, вољено и довољно добри себи и другима. Чувајмо једни друге – на приредби је поручила Љиљана Илић, истичући да у различитостима лежи највећа снага.

С издвојеним одељењем у Бистрици, „Лабуд“ данас има 96 ученика. Наставни процес се одвија у једној смени са продуженим боравком за ниже разреде. Таленти се истражују и у оквиру радионица. Последњих година Барошевчани су били веома успешни на Школском позоришном фестивалу,

драмском такмичењу основних школа са територије лазаревачке општине.

– Ово је једна мала сеоска школа у близини површинског копа. Када сам почела да радим, пре 30 година, имали смо скоро 400 ученика. Сада, нестајањем Зеока, расељавањем Барошевца и затварањем школе у Стрмову, ситуација се знатно променила. Волела бих да имамо много ђака, јер без њих нема школе, да учитељи и наставници који овде долазе воле децу и да школу доживљавају као своју другу кућу. Онда је посао задовољство – нагласила је директорка Илић и додала да деца увек надахнују.

М. Караџић

Динамично и свестрано

Своја постигнућа, надареност и вештине ученици су 26. децембра приказали на приредби.

Представљен је и нови број школског часописа „Лабудова крила“.

Дану школе претходили су „Лабудови дани“, тј. недеља испуњена изложбом ликовних радова, радионицама, квизом, спортским даном за просветне раднике, продајном изложбом корисника Дневног боравка Лазаревац и другим активностима. Као претходних 15 година, децу запослених је и овог децембра обрадовао Деда Мраз, тј. чланови Мото-клуба „Чоканлија“.

За њега нема немогуће мисије

Радећи на најзахтевнијим позицијама у источном делу колубарског рударског басена, овај „рудар од челика“ током пола века откопао је око 241 милион кубика јаловине

Да ли знате да је један багер прекопао пут? Управо то је, 30. децембра 2019. године, извео „глодар 5“ који је прекопао регионални пут Аранђеловац–Вреоци, на деоници Барошевац–Зеоке, због ширења копова источног дела Рударског басена „Колубара“. Шест година касније, баш на тај датум посетили смо „петицу“, али с много значајнијим поводом.

■ Срећан рођендан, „петице“!

Неколико дана раније, 23. децембра, овај „рудар од челика“ обележио је 50 година непрекидног рада. Његов пут почео је давне 1975. године, када је, заједно са „одлагачем 4“, укључен у рад на откопавању откривке на Пољу „Д“, чиме је формиран Први Б БТО систем. Након тога, своје трагове оставио је свуда где је прошао – преко поља „Д“ и „Б/Ц“, све док није стигао на А БТО систем површинског копа Поље „Е“, којим корача сада.

Током пет деценија небројено пута је доказао да је прави „рудар“, не само јер је откопао око 241 милион кубика јаловине већ и зато што је стоички увек радио на најзахтевнијим позицијама у источном делу колубарског угљеног басена. Неке од тих позиција могу се описати и као скоро немогуће – попут источне кипе, кипе Пештана, положаја Нове монтаже, старог утоварног места. Само они који су радили на тим пословима знају колико је било потребно снаге, умећа и одржавања багера за тако захтевну технологију копања. А успут, на путу му се нашао и пут, па је и њега прекопао.

■ Непрестано у жижи

„Петица“ је по својим карактеристикама намењена за копање јаловине, што значи да јој је конструкција таква да је транспорт виши у односу на оне на другим багерима. То јој омогућава боље кретање и смањује ризик од потањања, што је за неке делове лежишта изузетно важно. Теоретски капацитет од око 3.500 кубних метара на сат, тежина од 1.528 тона, висина копања 24, а дубина четири метра, чине га једном од најсигурнијих и најпоузданијих машина старије генерације.

А шта овај искусни горостас ради данас? О томе смо разговарали са Бранком Јовановићем, који је руководио Првог А система скоро годину дана. Реч је о нимало лаком периоду, у коме је „петица“ радила заједно, а понекад и смењујући се, са „глодаром 3“.

Бранко Јовановић

Зоран Дамњановић

Кристијан Пауновић

Рајко Милановић

– Пратили су нас константно лоши технолошки услови. Требало је ускладити заједнички рад, чистити повлату ка Медошевцу, са дубинском страном заводњеног слоја, са доста спуштања. Тренутно чистимо повлату испред „глодара 8“, мада смо током године поред ње радили и за „глодар 2“. Зато смо у жижи константно. Фактички, сада копамо висински, па прелазимо на дубинску страну, потом иде спуштање, да бисмо што више растеретили „осмицу“. Све то захтева време и изискује доста транспорта, чега је генерално било много ове сезоне – рецимо, само у мају смо прешли око 12 километара – објашњава Јовановић.

Шеф система подсетио је да је багер делимично био у ремонту због лејаја у маказама, као и да је тада скинут и редуктор. Рад на великом транспорту очекује их током овог месеца а, као и свуда, недостаје радника.

– Искористио бих ову прилику да поменем багеристе Мирослава Јањића и Ивицу Петровића који показују велико интересовање за посао и са којима је лако радити и једноставно се договорити. Овде је то веома важно – какав је ко као особа; ако је човек одговоран и вредан, све се остало лако организује и надомести. Од старта сам говорио, драже ми је да функционишемо као тим, да имамо другарски однос, јер од свађања нема ништа, ту нема ни рада нити било каквог успеха – категоричан је Јовановић.

■ Уз добре колеге све је лакше

И Срђан Милутиновић, сменски рударски пословођа у Б смени, сложио се да је сарадња међу људима важна, али и додао да производни резултати ипак највише зависе од услова за копање.

– Тешко је, кроз смену имамо једног помоћног радника, али сви смо ту да помогнемо и да се прихватимо сваког посла. Из дана у дан је борба – недовољан број радника, организација машина које увек морамо максимално ефикасно да користимо. Велики је притисак. Али морамо да издржимо, боримо се – искрен је Милутиновић.

На терену смо срели и Кристијана Пауновића, тракисту на багеру, који нам

је потврдио како је колубарски свет мали. Наиме, он је почео да ради поменуте 2019. године, баш кад је прекопан пут. Најпре је био ангажован као помоћни радник и тада је упознао садашњег шефа система Јовановића. Потом је прешао на „глодар 4“, у Б смену, где је срео пословођу Милутиновића. Одатле одлазе на „глодар 9“, па „глодар 3“ и на крајњу заједничку дестинацију – „глодар 5“.

– За све ово време прошли смо много добрих и лоших ствари. С временом сам добио решење руковаоца станице, а потом тракисте. Није било лако, одговоран је посао јер пратимо не само материјал већ и каблове, колица, да ли је испао штел, да ли је потонуло, пукла папуча. Има много ствари о којима се мора бринути. Наравно, јако је битно да имаш доброг планир-мајстора и пословођу. Уз добре колеге много је лакше. Без позитивне атмосфере и шале овде не би могло да се издржи. Кроз шта смо све пролазили и кроз шта све треба проћи, без тог ведрога духа нема ништа – тврди Пауновић.

А шта је добро на „петици“ питали смо и његовог колегу, Зорана Дамњановића, који је на овој машини багериста 15 година.

– Мој исписник, шта можеш да очекујеш од нас, маторих људи – нашалио се. – Ја сам деда већ одавно, а и он је за пензију зрео, али можемо још да се боримо. Шалу на страну, иако има неких недостатака, ако се добро утегне, може сигурно још да ради. Када сам почео, било ми је мало необично, али сада сам га заволео и мислим да га не бих мењао ни за један други багер – одлучан је Дамњановић.

Он је са „петицом“ прошао источну кипу, копао на месту пумпе у Зеокама, нови монтажни плац, старо утоварно место, па чак и пут.

– Наш „глодар 5“ је био свуда где је било најтеже радити. Материјал који сада копамо је такође тежак за рад, лепљив, па долази и до загушења. Откако сам на „петици“, не памтим да је икад било лако, никад неког здравог блока да копаш лагано. Прегурао је овај багер свашта, али све то прође, а понешто се, срећом и заборави – шали се Дамњановић.

Д. Марковић

Кад закопаш прву кашику

Само неколико месеци пред пензију разговарали смо са Рајком Милановићем, легендарним багеристом „глодара 5“. Интересантно је да је управо он био тај који је закопао прву кашику на некадашњем регионалном путу Аранђеловац–Вреоци, на деоници Барошевац–Зеоке.

– Много је било интересантно док смо поред пута чекали одобрење за покрет. Подигнемо кабину, сви живи свирају. Било је много фотографисања, сви су нам махали. Чак и путници аутобуса. Тако је овај багер у радну биографију уписао и „отварање пута“ којим ће багери да корачају – присетио се Милановић. Милановић је почео да ради 1989. године и сада пуни 37 година стажа. На ЕШ-евима је провео 20 година, до 2009, када је после кратке обуке на „глодару 2“ преузео управљање „глодаром 5“. – Било је у то време другачије. Сада су мањи блокови, конституција терена је компликована, много је посла. Неопходна је додатна опрезност, нарочито уколико се прекопава област која је, да тако кажемо, била насељена, може да се појави шина, камен, бетон, што може да буде опасност по багер. По киши и снегу такође је будност повећана, не само багеристе већ комплетне посаде. Морају да буду напољу и константно надгледају рад багера јер то је срж и суштина „смене“, теренски рад – сматра Милановић, уз констатацију да је некада на систему било много људи.

– Свака ситуација је битна, не сме да дође до кvara. Да би се давао капацитет и производња, неопходно је добро одржавање справе. На коповима има и старијих, али и млађих багера који имају више електронике. Сваки има нешто своје, али мени се, у односу на све друге на којима сам помагао, чини да је „петица“ боља – тврди Милановић.

Сматра да је за посао битно да смена буде јака, јер уколико екипа није добра за рад и дружење, од резултата нема ништа. А на питање да ли је „кашиком“ откопао и нешто осим јаловине испричао нам је да је једном, током рада на ЕШ-евима на нивелети данашњег Медошевца, наишао на сијасет прелепих, великих лепезастих шкољки. Међутим, при додиру су се круниле. Вековима старе шкољке вероватно су доказ постојања Панонског мора.

Чаролија на сцени

Балетски студио „Срна“, крајем претходне године, одржао је свој традиционални новогодишњи концерт на великој сцени Центра за културу, где је пред бројном публиком наступио комплетан ансамбл.

Концерт су отвориле најмлађе чланице студија, балерине узраста од три и четири године, којима је ово био први наступ пред публиком. Њихов излазак на сцену испраћен је аплаузом и емотивном реакцијом публике, што је додатно подстакло девојчице да сигурно и храбро изведу своју кореографију.

У наставку програма смењивале су се кореографије различитих плесних стилова – од класичног, преко модерног, до џез балета. Посебну пажњу публике привукло је извођење кореографије, која је почетком новембра, награђена на међународном плесном такмичењу у Прагу.

Након кратке празничне паузе, студио је наставио са радом 14. јануара. Отворен је и упис за нове чланове, па све заинтересоване девојчице имају прилику да постану део балетске екипе и започну своје балетско образовање.

Ј. п.

Пливање за часни крст

У организацији Туристичке организације и Градске општине Лазаревац 19. јануара одржано је традиционално Богојављенско пливање за Часни крст на језеру Очага. Ове године плувало је педесетак такмичара, који су се окупили како би наставили један од најзначајнијих православних обичаја. Први до

Часног крста је допливао Сретен Марковић. Ове године плувало се по изузетно хладном дану, што празнику даје посебну симболику. Догађају је присуствовао велики број грађана који су се окупили на обали језера да пруже подршку пливачима и увеличају свечану атмосферу празника.

Ј. п.

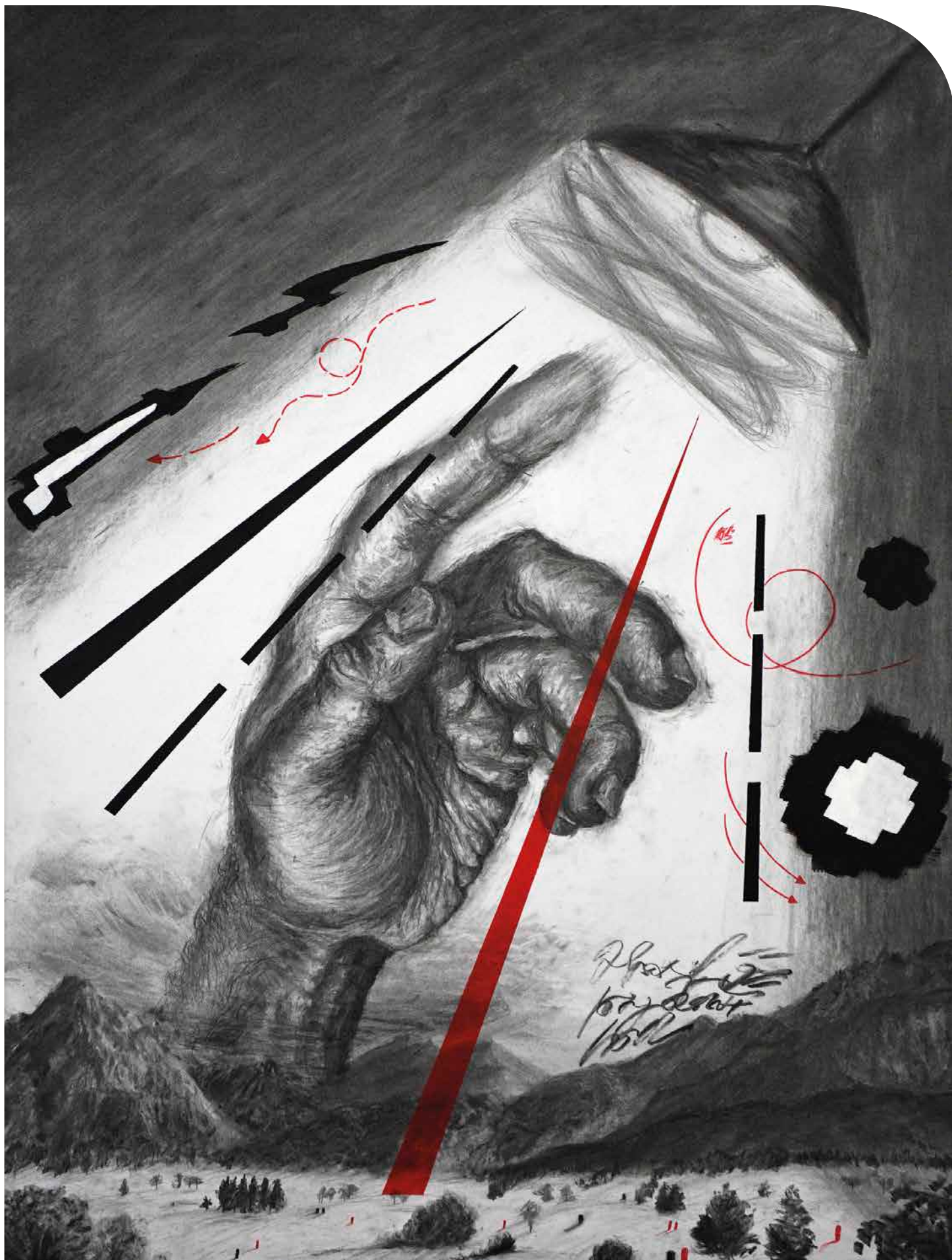
Прави снег

Овог јануара, после неколико година, пао је прави велики снег, а деца су га дочекала са одушевљењем. На брду код Храма Светог Димитрија, где се малишани већ годинама санкају током зимских дана, од јутра се могло видети мноштво деце са санкама.

Смех, трка уз брдо и спуштање низ брдо обележили су први прави снежни дан, док су родитељи посматрали, фотографисали и уживали у призору. Ово место важи за традиционално санкалиште најмлађих када за то постоје услови, па ни ове године није изостала добра забава и дружење на отвореном.

Ј. п.

/// „Finding God II (Проналажење Бога II)“ Алексе Давидовића, Фото: Милан Цвијетић

CIP – Каталогизација у публикацији
 Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)[085.3]
ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА Србије Енергија Колубара ЕПС ЕПС Енергија Колубара / главни и одговорни уредник Ана Павловић. -
 2017, бр. 1 (нов.) - Београд : Електропривреда Србије, 2017- (Аранђеловац : Три О). - 30 стр
 Месечно. - Је наставак: Колубара (Пазаревац) = ISSN 1451-2890
 ISSN 2560-5143 = ЕПС Енергија Колубара
 COBISS.SR-ID 250299404

